

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych
Dyrektor
Krzysztof Kosiński

BON-VI.055.9.2022.EZ
Warszawa, 15 lutego 2023 r.

Pan
Dariusz Kowalczuk

Szanowny Panie,

działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹, w związku z petycją - otrzymaną za pośrednictwem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów - złożoną w interesie życia zbiorowego oraz wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego w sprawie „zwiększenia (waloryzacji) nominalnej wartości świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji z powodu znacznej utraty jego realnej wartości” uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (tzw. 500+ dla osób niepełnosprawnych), o którym mowa w ustawie z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji² jest skierowane do osób, które ukończyły 18 lat i które - ze względu na naruszenie sprawności organizmu - są całkowicie zależne od wsparcia ze strony najbliższych oraz otoczenia, w tym instytucjonalnego, co potwierdza posiadane przez nie orzeczenie:

- o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo
- o niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo
- o całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo
- o całkowitej niezdolności do służby i niezdolności do samodzielnej egzystencji³

wydane przez właściwy organ (ZUS, KRUS, MON, MSWiA czy Służba Więzienna).

¹ Dz. U. z 2018 r., poz. 870.

² Dz. U. z 2023 r., poz. 156.

³ Art. 2 ust. 1 ww. ustawy.

Powyższy akt prawny wskazuje również, że przedmiotowe świadczenie przysługuje osobom uprawnionym, które nie posiadają prawa do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych albo suma tych świadczeń (wraz ze świadczeniem uzupełniającym) o charakterze innym niż jednorazowe, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem niektórych rent rodzinnych dzieci, zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku energetycznego, dodatku osłonowego, dodatku węglowego, dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, dodatku elektrycznego oraz innych dodatków i świadczeń wypłacanych wraz z tymi świadczeniami na podstawie odrębnych przepisów przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, nie przekracza kwoty 1896,13 zł brutto miesięcznie⁴.

Świadczenie uzupełniające przysługuje osobie uprawnionej w zróżnicowanej wysokości (nie wyższej niż 500 zł miesięcznie); zróżnicowanie wysokości tego świadczenia zależy od łącznej kwoty świadczeń pobieranych przez osobę uprawnioną ze środków publicznych⁵ (tzw. formuła złotówka za złotówkę).

Ponadto, ze świadczenia uzupełniającego nie dokonuje się potrąceń i egzekucji⁶.

Warto także dodać, że z uwagi na coroczną waloryzację emerytur i rent, kwota miesięcznego progu uprawniającego do świadczenia uzupełniającego będzie waloryzowana w terminach i na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Oznacza to, że wraz z podwyższeniem emerytur i rent w ramach waloryzacji - od 1 marca każdego roku - wzrastać będzie analogicznie kwota miesięcznego progu uprawniającego do świadczenia uzupełniającego; od 1 marca 2023 r. będzie to kwota 2 157,80 zł.

W świetle powyższego, żadna z osób uprawnionych do przedmiotowego świadczenia nie powinna obawiać się jego obniżenia lub utraty ze względu na podwyżkę emerytury bądź renty z tytułu waloryzacji, którą przeprowadza się zarówno ze względów ekonomicznych, jak i społecznych. Ekonomiczne cele waloryzacji to przede wszystkim utrzymanie realnej wartości świadczeń emerytalno-rentowych oraz sprawiedliwe rozłożenie ryzyka inflacji - waloryzacja ma zatem zapobiec obniżaniu poziomu materialnego życia emerytów i rencistów. Natomiast cele społeczne waloryzacji to zapewnienie poczucia bezpieczeństwa

⁴ Art. 2 ust. 2 ww. ustawy.

⁵ Art. 4 ust. 1 ww. ustawy.

⁶ Art. 9 ww. ustawy.

socjalnego, zapobieganie wykluczeniu społecznemu emerytów i rencistów oraz wzmacnianie solidarności społecznej.

Przedstawiając powyższe należy podkreślić, że świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji – w odróżnieniu od np. świadczeń emerytalno-rentowych - nie służy do zabezpieczenia egzystencji tych osób. Celem przedmiotowego świadczenia jest zapewnienie dodatkowego (comiesięcznego) wsparcia finansowego, które ma służyć zaspokajaniu ich potrzeb życiowych, ze względu na zwiększone koszty związane z pielęgnacją, rehabilitacją i opieką medyczną.

Mając nadzieję, że przekazane wyjaśnienia będą wystarczające uprzejmie informuję, że obecnie nie są prowadzone prace legislacyjne związane z podniesieniem wysokości świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Z wyrazami szacunku
Krzysztof Kosiński
Dyrektor
Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/